

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
CSODÁK PALOTÁJA

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: BARTÁNÉ MOLNÁR ANIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: BORDÁSNE MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Ált. Isk., Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: DR. KARDON FERENC (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: VARGA NOÉMI (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNE NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVI CS MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENCSE RNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2018/19.
KÖRZETI FORDULÓ
5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

TASSY GERGELY középiskolai tanár
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik lánynév betűiből lehet egy újabb szót vagy toldalékos szóalakot kirakni az összes betű felhasználásával? Például: *Katalin* → *italnak*.
(A) *Árnika* (B) *Kamilla* (C) *Marika* (D) *Zsuzsanna* (E) *Teréz*
- Kik szerepelnek a csodaszarvas mondájában?
(A) *Nimród/Ménrót* (B) *Enéh* (C) *Lehel* (D) *Hunor* (E) *Dul/Dúl*
- Egyetlen azonos alakú vagy többjelentésű szó különböző jelentéseit adtuk meg. Egy azonban kilóg a többi közül, azaz kakukktojás. Melyik az?
(A) *verset ír* (B) *pénzt ad ki* (C) *tyúk kotlik*
(D) *a Nap emelkedik* (E) *ébreszt*
- Melyik meghatározásnak felel meg egy **-ány** végű szó?
(A) *Gonosz fondorlat.* (B) *Hanyag.*
(C) *Zsinóros díszítésű zubbony.* (D) *Felháborodást kiváltó esemény.*
(E) *Emberfeletti (isteni) lény szobra.*
- Jelöljétek meg a helyesen írt tulajdonneveket!
(A) *Adriai tenger* (B) *Magyar Posta* (C) *Batthyány tér*
(D) *Országház* (E) *Kincskereső kisködmön*
- Minek a jelképes kifejezése, mit jelent a „kenyértörés”?
(A) *Közös javaknak az elosztása.* (B) *Megegyezés.*
(C) *Indulatok kirobbanása.* (D) *Béke elárulása, megszegése.*
(E) *Vitás ügynek végső (szakítással járó) lezárása.*
- Tatay Sándor híres regényéből idézünk egy részletet. Olvassátok el, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
Mátyás király kardja csattant a zsoldosvezér iján, s a nyílvesző lehullott a földre. – Mit akarsz? – kiáltott a király, aki kíséretét messze megelőzve érkezett ide. – Két kutyáért egy emberéletem, méghozzá ilyen legényét? De nicsak, hisz ez az erős molnárlegény! Hogy is hívnak, fiam?
(A) *A kérdezett legény: Kinizsi Pál.* (B) *A zsoldos azt jelenti: idegen.*
(C) *A részletben összesen öt ige van.* (D) *Négy mondatfajta van benne.*
(E) *A regény a XV. században játszódik.*

- Állítsátok betűrendbe az alábbi öt szót! Ezután olvassátok össze a harmadik (aláhúzott) betűket az így kapott sorrendben! Mit jelent az így kijött szó?
székely, süllő, szia, sportember, röplabda
(A) *európai hegylánc* (B) *egy európai nép régies neve*
(C) *táncfajta* (D) *rámol*
(E) *a halál utáni bűnhődés jelképes helye*
- „Őző” Melyik szóba lehet beilleszteni két (hosszú) ő-t?
(A) *t_rl_* (B) *sz_rnyt_l* (C) *_rz_m* (D) *sz_l_* (E) *h_rg_*
- Melyik szóra igaz, hogy egy tetszőleges betűje kicserélésével igét kapunk?
(A) *KEZES* (B) *HAJÓS* (C) *SIKET* (D) *TÓGY* (E) *RETEK*
- Melyik szó hiányzik a szóláshasonlat elejéről? ..., *mint a fakutya.*
(A) *Vicsorog* (B) *Vigyorog* (C) *Buta* (D) *Ugat* (E) *Siklik*
- Hány főnév van József Attila *Mama* című versének első versszakában?
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7
- Jelöljétek be az alábbi – hiányos – gyerekdalra vonatkozó igaz állításokat!
... napján megszakad a tél, (A) *A dalból a fagyosság hiányoznak.*
... napján eltűnik a szél, (B) *Az egyik hiányzó név a Gáspár.*
Zsákban ... hoz majd meleget, (C) *E dalocska márciusban időszerű.*
Nincs több fázás, boldog, aki él. (D) *Összesen négy igét tartalmaz.*
(E) *Van benne számnév.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Fejtsétek meg a rejtvényt, majd magyarázzátok meg a kijött szólás értelmét! Végül írjátok vele egy tetszőleges példamondatot! Írjátok le a vízszintes megfejtéseket is, mert azokért külön-külön pont jár! (Az nem fontos, hogy a szólás betűi a válaszlapon is egymás alá kerüljenek.)
- kürtjéről híres magyar vitéz
- költő más szóval
- a tenger visszahúzódása
- a számnév egyik fajtája
- szentekről szóló történet
- Amilyen a ..., olyan a törülköző.
- Benedek ... – népmesegyűjtő
- a béke jelképes madara
- „Megállék a ... Tiszánál”

